

בית משפט השלום בכפר סבא

תאריך 18.10.10

מ"ת 10-08-37106 מדינת ישראל נ' עמרון(עציר)

בפני כב' השופט מיכאל קרשן

מדינת ישראל

המבקשת

נגד

אריה עמרון (עציר)

המשיב

נוכחים:

ב"כ המבקשת עו"ד יעל בן שמואל
ב"כ המשיב עו"ד קוצר
המשיב – הובא

החלטה

1
2 השאלה העומדת לפני במקרה זה היא האם ראוי להורות על מעצרו עד תום ההליכים של אסיר
3 העומד לדין בעוון החדרת סמים לכלא. הגעתי לכלל מסקנה כי ניתן לשחרר את המשיב ממעצר
4 בתנאים מגבילים. אלה נימוקי:

רקע עובדתי וטענות הצדדים

- 8 1. נגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, לפי
9 סעיף 7(א) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התש"לג-1973.
10
11 לפי עובדות כתב האישום, ביום 10.8.10 יצא המשיב, שהינו אסיר בבית סוהר השרון,
12 לחופשה בת 58 שעות בתנאי מעצר בית מלא בביתו ברחובות. סמוך לאחר מכן השיג המשיב
13 סם מסוכן במטרה להכניסו לבית הסוהר עם שובו מהחופשה, וביום 12.8.10 עת שב
14 מחופשתו, החדיר המשיב לבית המאסר סמים מסוכנים שהוסלקו בגופו בתוך חמש אריזות
15 בכמויות ובסוגים הבאים: הרואין במשקל 29.9851 גרם נטו, קוקאין במשקל 9.6444 גרם
16 נטו וחשיש במשקל 26.3538 גרם נטו.
17
18 2. עם הגשת כתב האישום בקשה המדינה לעצור את המשיב עד תום ההליכים. בבקשת
19 המעצר נטען כי בידי המבקשת ראיות טובות להוכחת אשמתו של המשיב, כי קמה נגדו
20 עילת מעצר סטטוטורית וכי לחובתו עבר פלילי מכביד הכולל 14 הרשעות קודמות בעבירות
21 סמים, רכוש, אלימות, איומים, בריחה ממשמורת חוקית, בריחה ממעצר, הצתה, ועוד.
22

בית משפט השלום בכפר סבא

תאריך 18.10.10

מ"ת 37106-08-10 מדינת ישראל נ' עמרון(עציר)

3. בישיבה שהתקיימה ביום 2.9.10 הסכימה ב"כ המשיב לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, אך טענה כי כיוון שמדובר באסיר אין צורך לעוצרו עד תום ההליכים. ב"כ המבקשת טענה מנגד כי אין להסתפק במקרה זה בשלילת חופשות ויש להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים, והביאה מספר נימוקים לכך. אחר שמיעת טענות הצדדים על-פה הוסכם כי עמדתם המלאה תובא לפני בכתב.
4. המדינה טוענת כי בעוד שמאסר נותן ביטוי לשיקולי הענישה, תפקידו של המעצר לענות בעיקר על מסוכנותו של המשיב. לפיכך ישנה הבחנה עניינית בין הזכויות והפריבילגיות של אסיר לבין אלה של אסיר שנתון גם במעצר. לדעת המדינה במקרה הנוכחי ברור כי מסוכנות המשיב לא תאזין רק משום היותו אסיר, שהרי את העבירות המיוחסות לו ביצע בסטטוס זה. לכן, כך נטען, יש הכרח בהטלת מגבלות נוספות על חירותו. זאת ועוד, מועד השחרור המוקדם של המשיב הוא 21.12.10, ועצם קיומו של ההליך הפלילי הנוכחי נגד המשיב אינו מונע ממנו פניה לוועדת שחרורים. ההליך לפני ועדת השחרורים הוא הליך נפרד ולוועדה הסמכות להורות על שחרור אסיר גם אם מתנהל נגדו הליך אחר, וזאת אף מבלי להודיע למדינה או לבית המשפט על כוונתה לעשות כן. אם בית המשפט לא יורה על מעצרו של המשיב, תטיל ההחלטה נטל כבד ולא מוצדק על המבקשת לעקוב אחר ההליך בוועדת השחרורים ולהגיש בקשה למעצרו סמוך לפני שחרורו מהכלא. פעולה זו, כך נטען, אף תביא לבזבוז זמן שיפוטי.
- המדינה הוסיפה וטענה כי החלטה לא לעצור אדם משום היותו אסיר היא הפליה לטובה של אסירים שביצעו עבירות במהלך ריצוי העונש לעומת אלה שביצעו את העבירות בהיום חופשיים.
- בתגובתה המשלימה הפנתה המבקשת לפסיקה, ועוד טענה כי בפסיקה שהגיש המשיב אין ולו מקרה אחד בו נדונה שאלת מעצרו של אסיר שהחזיר סמים לכלא.
5. לעמדת המדינה צורך מסמך מטעם היועץ המשפטי של שירות בתי הסוהר. במסמך זה (להלן – **עמדת שב"ס**) פורטו ההבחנות בין אסירים לעצורים מבחינת הזכויות ותנאי החזקה. כאמור בעמדת שב"ס, אסירים העומדים בקריטריונים שונים זכאים לצאת לחופשות. עם זה, הובהר כי על פי כללי שב"ס, מוקפאות אוטומטית ולמשך 6 חודשים חופשותיו של כל אסיר שנפתח נגדו תיק פלילי במהלך מאסרו, ובסיום התקופה נבחן הנושא מול משטרת ישראל ביחס לסיווג האסיר. אשר למשיב, סיווגו ממילא אינו מאפשר הוצאתו לחופשות. בעמדת שב"ס הוסבר עוד כי מבחינת הזכות לטלפונים ורמת ההשגחה אין הבדלים בין אסירים לעצורים, וכי מסגרות השיקום אינן עומדות לעצורים. כן נאמר כי עצור אינו מחויב בעבודה בתוך הכלא, ואילו אסיר שמוצעת לו עבודה כאמור אינו רשאי לסרב לה. אסירים

בית משפט השלום בכפר סבא

תאריך 18.10.10

מ"ת 10-08-37106 מדינת ישראל נ' עמרון(עציר)

1 יכולים לצאת לעבודה מחוץ לכלא בתנאי שיהיו בסבב חופשות, ואילו עצורים אינם יוצאים
2 לעבודה מחוץ לכלא, ובעניין זה מספיק שהמערכת יודעת שמתנהל נגדם הליך פלילי.
3
4 6. המשיב טען כי יש לנקוט לגביו כמצוות המחוקק ולשחררו לחלופת מעצר שפגיעתה בחירותו
5 – פחותה. נטען כי היותו של הנאשם בחזקת אסיר תאיין את מסוכנותו, כך שאין צורך
6 לנקוט בכלי המעצר, ומכל מקום בידי הרשויות המפקחות על התנאים בבתי הסוהר לנקוט
7 את הצעדים הנדרשים כדי לקדם פני סכנות אלה. המשיב הוסיף וטען כי למדינה שמורה
8 הזכות לטעון לפני וועדת השחרורים ולהתעדכן אחר מצבו של המשיב, כך שלא צפוי
9 להתעורר קושי בעניין זה, וממילא יכולה היא להגיש בקשה למעצרו סמוך לפני שחרורו.
10 לדעת המשיב, אין לתת משקל להכבדה הנטענת על ידי המבקשת. המדובר לדעתו בחלק
11 אינטגרלי מעבודת המבקשת ומכל מקום אין הנטל האמור שוקל כנגד זכויותיו שלו לכבוד
12 ולחירות.

13
14 המשיב צרף לתגובה מטעמו פסיקה התומכת בטענותיו ואיבחן את הפסיקה שהגישה
15 המבקשת.
16

דיון והכרעה

17
18
19
20 7. דומה כי ההחלטה המרכזית בנוגע לסוגיה שלפני היא החלטתו של בית המשפט העליון, מפי
21 כב' השופט זמיר, בבש"פ 6605/97 מדינת ישראל נ' אבו סלימאן, פ"ד נא(5) 185 (1997).
22 בהחלטה זו נקבע בבירור כי הוראת סעיף 21(א)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה
23 – מעצרים), התשנ"ו-1996, לפיה על בית המשפט המונחת לפניו בקשת מעצר לשקול אם
24 "לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור, שפגיעתם
25 בחירותו של הנאשם פחותה", חלה גם לגבי נאשמים הנתונים במאסר. מאסר, כך נקבע,
26 "יעיל בדרך כלל כמו מעצר, או לפחות כמעט כמו מעצר" להגשמת התכלית המנויה בעילות
27 המעצר השונות. עוד נקבע באותה החלטה כי, כתוצאה מהתנאים הקלים יותר של מאסר
28 בהשוואה למעצר, צפויות אולי סכנות שעולות בקנה אחד עם עילות המעצר, אלא שבידי
29 הרשויות המופקדות על התנאים בבתי הסוהר ועל שלום הציבור לנקוט את הצעדים
30 הנדרשים כדי לקדם פני סכנות אלה. כך, למשל, במסגרת שיקול הדעת בנוגע ליציאת
31 האסיר לחופשות רשאית הרשות המוסמכת להביא בחשבון את העובדה שעומד הוא לדין
32 באישום כזה או אחר. העובדה כי הליך פלילי אחר מתנהל נגד האסיר עשויה להשפיע גם על
33 החלטת הרשות בנוגע לשיקומו, וחזקה עליה שתעשה שימוש מושכל בשיקול דעת זה כדי
34 למנוע סכנה.
35

בית משפט השלום בכפר סבא

תאריך 18.10.10

מ"ת 10-08-37106 מדינת ישראל נ' עמרון(עציר)

- 1 החלטתו של בית המשפט העליון בעניין סלימאן אינה החלטה יחידה. בתי המשפט נוטים
2 להעדיף מאסר כחלופה למעצר (בש"פ 8063/00 ח'ג'אזי נ' מדינת ישראל, לא פורסם (2000);
3 בש"פ 1229/05 אורן נ' מדינת ישראל, לא פורסם (2005); בש"פ 2017/97 חטיב נ' מדינת
4 ישראל, לא פורסם (1997); בש"פ 741/00 מדינת ישראל נ' סקס, לא פורסם (2000); בש"פ
5 3173/02 מדינת ישראל נ' מדינה, לא פורסם (2002); ב"ש (חי') 5537/04 מדינת ישראל נ'
6 אחמד (2004); ב"ש (י"ם) 9186/09 מדינת ישראל נ' בר מוחא (2009)).
7
8 אמנם ישנן החלטות אחרות. כך, למשל, בבש"פ 6254/92 כרים נ' מדינת ישראל, לא פורסם
9 (1992), נקבע כי ראוי לעצור שני אסירים משום האפשרות שיזכו לחופשות, דבר שיסכל את
10 מטרת המעצר. גם בבש"פ 4550/99 מדינת ישראל נ' פלוני, לא פורסם (1999) הורה בית
11 המשפט העליון להאריך מעצרו של אסיר, וראו גם בש"פ 3325/99 מדינת ישראל נ' עמר, לא
12 פורסם (1999). ברור כי החלטות אלה אינן משקפות את הקו המרכזי בפסיקה, וגם בחינתן
13 לגופן מעלה קשיים באימוצן: בש"פ 6254/92 ניתן לפני חקיקת חוק המעצרים; בש"פ
14 3325/99 לא דן בסוגיה באופן ישיר; ואילו בבש"פ 4550/99 נקבע כי ראוי לעצור אסיר מן
15 הטעם הבודד ש"יתכן מאוד" שישוחרר (על טעם אחרון זה ניתן להתגבר, כמפורט להלן).
16
17 המדינה טענה כזכור כי החלטת שחרור לחלופת מעצר במסגרת של מאסר עלולה להכביד
18 עליה, משום שזו תחייבה להתעניין במצבו של האסיר ולעקוב אחר הליך שחרורו המוקדם.
19 שיקול זה לטעמי אינו שיקול חזק, משום שניתן להתגבר עליו בקלות. ראוי כי כל חלופה
20 למעצר שעיקרה מאסר בבית האסורים תכלול בצידה הוראה לוועדת השחרורים להודיע
21 למדינה זמן סביר טרם המועד בו ישוחרר האסיר בפועל (כפי שהדבר נעשה למשל בבש"פ
22 2017/97). המדינה טענה גם לבזבוז משאבים שיווצר כתוצאה מכך שיתכן שתצטרך להגיש
23 לבית המשפט בקשה נוספת למעצר. על כך יש להשיב כי ההכבדה על המדינה בעצם הגשת
24 בקשה נוספת למעצר אינה הכבדה ניכרת, ובית המשפט מצידו מוכן לשאת בתוצאות "בזבוז
25 הזמן השיפוטי" הנלוות לכך, לטענת המדינה.
26
27 אף עניין היציאה לחופשה הוא בר פתרון. מעמדת שב"ס עולה עוד כי הנוהל הוא שאסיר
28 שנפתח נגדו תיק פלילי במהלך מאסרו, אוטומטית יוצא מסבב חופשות למשך חצי שנה,
29 אחר כך הנושא נבחן מול משטרת ישראל, ובכל מקרה סיווגו של המשיב כאן אינו מאפשר
30 להוציאו לחופשות. אך מעבר לכך: אין כל מניעה שבית המשפט יתנה את החלטתו לשחרר
31 נאשם בערובה לחלופת מעצר שעיקרה מאסר, בשלילת חופשותיו (כפי שהדבר נעשה, למשל,
32 בבש"פ 3173/02 ובהחלטות רבות נוספות).
33
34 על כך יש להוסיף זאת: שני ההבדלים המשמעותיים מבחינת תנאי ההחזקה בין אסירים
35 לעצורים מבהירים מדוע לא ראוי, במצב הדברים הרגיל, לעצור אסירים עד תום ההליכים.

בית משפט השלום בכפר סבא

תאריך 18.10.10

מ"ת 10-08-37106 מדינת ישראל נ' עמרון(עציר)

- 1 אסירים שנעצרו עד תום ההליכים אינם זכאים לשיקום ואינם זכאים לעבודה בתוך כותלי
2 בית האסורים. מדובר בזכויות חשובות במיוחד, זכויות שמשרתות את האסיר ובנוסף
3 עולות בקנה אחד עם טובת הציבור (הן לצורך שמירה על הסדר הציבורי בתוך הכלא והן
4 טובת הציבור הרחב). הענקת זכויות אלה לאסיר אינה פוגמת בתכליות המעצר, ואני רואה
5 טעם לפגם בהוראה על מעצר אסיר, אשר תביא באופן מיידי לשלילתן.
6
- 7 13. אכן, החלטה להורות על מעצר עד תום ההליכים של אדם אינה בבחינת "עונש", והחלטה
8 לשחררו אינה בבחינת "פרס". בגדרי ההליך הנוכחי אין כל משמעות בעיניי לכך שמדובר
9 בנאשם שמואשם בכך שבהיותו אסיר בחופשה ביקש להחדיר סמים לכלא. המשיב כאן לא
10 ביצע את המעשה המיוחס לו בין כותלי הכלא, אלא הצטייד בסמים מחוצה לו. השאלה היא
11 שאלה עובדתית: האם ניתן להבטיח את תכליות המעצר בדרך אחרת, אם לאו, ולא מצאתי
12 קשר סיבתי בין מהות האישום לבין היכולת להבטיח את מטרות המעצר.
13
- 14 טענת ההפליה שהעלתה המדינה אף היא אינה יכולה לעמוד. לא בהפליה אסורה עסקינן
15 אלא בהבחנה מותרת. אסיר הנתון במשמורת, ניתן לנקוט לגביו בדרך של חלופה שפגיעתה
16 בחירותו פחותה, ואם אדם משוחרר שמבצע את אותה עבירה בנסיבות דומות יוכל להציג
17 חלופה דומה למעצר, ראוי יהיה לשחררו בתנאיה.
18
- 19 14. נקודת המוצא אפוא היא כי, במצב הדברים הרגיל, ראוי לשקול שחרור נאשם הנתון
20 במאסר לחלופת מעצר בבית הכלא בתוספת שלילת חופשות. אך זאת לא בכל מקרה ולא
21 בכל תנאי. כך, למשל, כאשר תקופת המאסר בה נתון האסיר קרובה לסיום, אין זה רצוי
22 להורות על שחרור לחלופת מעצר שעיקרה שהות במאסר. הדבר אינו הגיוני ואינו מעשי, ולא
23 בכדי כל ההחלטות בהן עיינתי עניינן שחרור לחלופת מעצר בבית האסורים של נאשמים
24 שהתנהל נגדם הליך פלילי בעת שיתרת מאסר ארוכה עמדה לפנייהם, או שמשפטם צפוי היה
25 להסתיים טרם שחרורם ממאסר. אכן:
26
- 27 " ... יש להתחשב באפשרות כי המאסר יסתיים תוך תקופת המשפט, דבר העשוי לסכל את
28 תכלית המעצר. יתכן כי במקרים בהם תקופת המאסר צפויה להסתיים תוך זמן קצר, עדיף
29 להאריך את המעצר." (בש"פ 3173/02 מדינת ישראל נ' מדינה, לא פורסם (2002))
30
- 31 15. בענייננו צפוי המשיב להשתחרר ממאסרו לא לפני 21.12.10 (המועד בו יחלפו שני שלישים
32 בניכוי מינהלי מתקופת מאסרו). מועד זה הינו מועד קרוב, ובהתחשב בכך שרק ביום
33 23.11.10 צפוי המשיב ליתן מענה לכתב האישום, לו היה שחרורו של המשיב בגדר אפשרות
34 ריאלית, לא הייתי מהסס להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים.
35

בית משפט השלום בכפר סבא

תאריך 18.10.10

מ"ת 10-08-37106 מדינת ישראל נ' עמרון(עציר)

1 אלא שהסיכוי כי המשיב ישוחרר במועד האמור אינו גבוה, בלשון המעטה. המשיב הוא
2 אסיר שעומד לדין על כך שבחזרתו מחופשה ניסה להכניס סמים קשים בכמויות לא
3 מבוטלות לכלא. הסבירות כי וועדת השחרורים תבחר להעניק לו שחרור מוקדם אינה
4 גבוהה כלל, וכאמור לעיל ניתן להורות לה להודיע למדינה אם כך תחליט לעשות, ומבעוד
5 מועד. מועד השחרור המינהלי המלא של המשיב הוא 30.1.12, ובהחלט צפוי שמשפטו בתיק
6 הנוכחי יסתיים עד אז.

7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

16. אשר על כן אני מחליט כדלקמן:

- 9 א. המשיב ישוחרר ממעצר וישהה תחת זאת במאסר במתקן כליאה של שב"ס.
- 10 ב. על המשיב ייאסר לצאת לחופשות מהכלא.
- 11 ג. שירות בתי הסוהר יודיע לפרקליטות מחוז המרכז מיד לכשייוודע מועד שחרורו של
12 המשיב ממאסר, ובכל מקרה לא פחות מעשרה ימים קודם לאותו מועד. כך יהא
13 סיפק בידי המדינה לבקש לחדש את מעצרו של המשיב, אם ישוחרר טרם סיום
14 משפטו בהליך הנוכחי.

המזכירות תעביר העתק החלטה זו ללא דיחוי לשרות בתי הסוהר.

18 ניתנה היום, י' חשוון תשע"א, 18 אוקטובר 2010, במעמד הצדדים.

מיכאל קרשן, שופט

20
21
22
23
24
25